
Obsah

O autorech	9
Úvod	11
Summary	12
1. Formy podnikání na mezinárodních trzích	13
1.1 Služby na podporu mezinárodního podnikání	13
1.2 Faktory ovlivňující volbu formy vstupu na mezinárodní trhy	14
1.3 Vývoz a dovoz zboží a služeb	15
1.3.1 Prostřednické vztahy	15
1.3.2 Smlouvy o výhradním prodeji	16
1.3.3 Obchodní zastoupení	18
1.3.4 Smlouva mandátní	21
1.3.5 Komisionářská smlouva	21
1.3.6 Vývozní aliance – sdružení vývozců	22
1.3.7 Přímý vývoz	23
1.4 Formy přítomnosti podniku na zahraničních trzích nenáročné na kapitálové investice	23
1.4.1 Licence	23
1.4.2 Franchising	29
1.4.3 Smlouva o řízení	30
1.4.4 Zušlechťovací operace	30
1.4.5 Mezinárodní výrobní kooperace	31
1.5 Kapitálové vstupy podniku na zahraniční trhy	31
2. Uskutečňování mezinárodních obchodních operací	35
2.1 Výchozí podmínky pro mezinárodní obchodní operace	35
2.2 Průběh obchodních operací	37
2.2.1 Uzavírání mezinárodních kupních smluv	38
2.2.2 Obsah kupních smluv	43
2.2.3 Plnění kupních smluv	48
2.3 Dokumenty v mezinárodním obchodě	51
2.4 Zvláštnosti smluvního zajištění vybraných obchodních operací	55
2.4.1 Obchody na aukcích	55
2.4.2 Některé zvláštnosti uzavírání smluv v obchodě investičními celky	56
2.4.3 Realizace veřejných zakázek	58
3. Dodací podmínka (parita)	61
3.1 Mezinárodní výkladová pravidla INCOTERMS	61
3.2 Doložky INCOTERMS 2000	62
3.2.1 Obsah jednotlivých doložek	64
3.2.1.1 Skupina E	64
3.2.1.2 Skupina F	64
3.2.1.3 Skupina C	65
3.2.1.4 Skupina D	66

3.3	INCOTERMS® 2010	68
3.3.1	Doložky INCOTERMS® 2010	69
4.	Platební podmínky	71
4.1	Funkce platební podmínky	73
4.2	Směnka a šek v mezinárodním obchodě	75
4.2.1	Směnky	75
4.2.2	Šeky	80
4.3	Hlavní druhy platebních podmínek	81
4.3.1	Platba předem	82
4.3.2	Dokumentární akreditiv	82
4.3.3	Dokumentární inkaso	87
4.3.4	Dodávky na otevřený účet	89
4.3.5	Dodavatelský úvěr	89
4.4	Některé nástroje zajištění úvěrových rizik	90
4.4.1	Bankovní záruka	90
4.4.2	Výhrada vlastnictví	93
4.4.3	Další možnosti zajištění úvěrových rizik	93
5.	Cenová politika a cenová kalkulace	95
5.1	Východiska pro tvorbu cen na zahraničních trzích	95
5.2	Cena v mezinárodních kupních smlouvách	97
5.3	Kalkulace v zahraničním obchodě	98
6.	Financování mezinárodního obchodu	101
6.1	Druhy úvěrů v mezinárodním obchodě	102
6.1.1	Dodavatelský úvěr	102
6.1.2	Úvěr poskytnutý odběratelem	102
6.1.3	Zprostředkovatelský úvěr	103
6.1.4	Bankovní úvěr	103
6.1.5	Vládní úvěry	104
6.1.6	Úvěry mezinárodních organizací	104
6.2	Tradiční metody a nástroje financování	105
6.2.1	Metody krátkodobého financování	106
6.2.2	Metody střednědobého a dlouhodobého financování	108
6.3	Alternativní metody financování	111
6.3.1	Factoring	112
6.3.2	Forfaiting	115
6.3.3	Leasing	116
7.	Vnitrouijní plnění	121
7.1	Vnitrouijní dodání a pořízení zboží	121
7.1.1	Dodání zboží do jiného členského státu EU	123
7.1.2	Pořízení zboží z jiného členského státu EU	123
7.1.3	Některé výjimky ze základních pravidel pro dodání či pořízení zboží	124
7.2	Poskytování služeb mezi členskými zeměmi EU	125
7.2.1	Princip obrácené daňové povinnosti – <i>reverse charge</i>	125
7.3	Karuselové obchodní operace	125
7.4	Výkaznictví vnitrouijního obchodu – Intrastat	127
7.5	Technická harmonizace v zemích EU	127

8. Celní řízení v EU	131
8.1 Dovoz a vývoz zboží	131
8.2 Celní řízení	134
8.3 Celní sazebník TARIC (<i>Tarif intégré communautaire</i>)	136
8.4 Původ zboží	137
8.5 Celní hodnota	138
8.6 Celní režimy	140
8.7 Celní dluh	141
9. Logistika v mezinárodním obchodě	143
9.1 Význam logistiky v mezinárodním obchodě	143
9.2 Smluvní zajištění přepravních operací	144
9.3 Železniční přeprava	146
9.4 Silniční přeprava	147
9.5 Letecká přeprava	148
9.6 Námořní a říční přeprava	149
9.7 Kombinovaná přeprava	153
9.8 Poštovní a kurýrní přeprava	156
9.9 Skladovací služby	157
9.10 Kontrolní služby	158
10. Rizika v mezinárodním obchodě	161
10.1 Riziko v podnikání	162
10.2 Druhy rizik v mezinárodních ekonomických vztazích	163
10.2.1 Rizika tržní	164
10.2.2 Rizika komerční	165
10.2.3 Rizika přepravní	167
10.2.4 Rizika teritoriální	168
10.2.5 Rizika kurzová	169
10.2.6 Riziko odpovědnosti za výrobek	171
10.3 Respektování rizikovosti v řízení podniků	172
11. Pojištění rizik v mezinárodním obchodě	175
11.1 Ekonomický význam a právní rámec pojištění rizik	175
11.2 Pojištění přepravních rizik	177
11.2.1 Smluvní zajištění přepravních rizik	178
11.2.2 Rozsah pojistného krytí	180
11.2.3 Společná havárie	181
11.3 Pojištění úvěrových rizik	182
11.3.1 Komerční úvěrové pojištění	184
11.3.2 Úvěrové pojištění se státní podporou	185
11.4 Pojištění odpovědnosti za škodu	186
11.5 Pojištění veletrhů a výstav	186
12. Vázané obchodní operace	189
12.1 Kompenzace	190
12.2 Protinákupy	191
12.3 Buyback, production sharing, kooperace na kompenzačním základě	192
12.4 Cash-back	193
12.5 Offsety	194

12.5.1	Druhy offsetů	194
12.5.2	Offsety v ČR	195
12.6	Reexporty	196
13.	Obchody na komoditních burzách	199
13.1	Podstata komoditní burzy a podmínky jejího fungování	199
13.2	Druhy burzovních obchodů	201
13.3	Legislativní zázemí a účastníci burzovního trhu (v USA)	203
13.4	Realizace obchodů na komoditní burze (v USA)	206
13.5	Současný vývoj burzovních obchodů	207
14.	Specifika obchodování nehmotnými statky	211
14.1	Licenční smlouva	211
14.2	Stanovení ceny za licenci	215
14.2.1	Licenční poplatky	216
14.2.2	Jiné úhrady v licenčních smlouvách	218
14.2.3	Platební podmínky	218
14.3	Druhy licencí	220
14.3.1	Licence na know-how	220
14.3.2	Čistá licenční smlouva a smlouva smíšená	221
14.3.3	Sdružená licence	221
14.3.4	Licence výlučná a nevýlučná	221
14.3.5	Aktivní a pasivní licence	222
14.3.6	Vzájemná bezplatná licence	222
14.3.7	Mlčky poskytnutá licence	222
14.3.8	Nabídka licence	222
14.3.9	Nucená a zákonná licence	223
14.3.10	Licence na přihlášku nehmotného statku k ochraně	223
14.3.11	Licence na ochrannou známku	223
14.3.12	Sublicence a převod práva z licence	224
14.4	Smlouvy uzavírané v souvislosti s licenční smlouvou	225
14.4.1	Dohoda o utajení	225
14.4.2	Opční smlouva	225
14.4.3	Smlouva o právu prvního odmítnutí	227
14.4.4	Smlouva o dílo nehmotné	227
14.5	Nakládání průmyslovým vlastnictvím v ČR a legislativa EU	228
14.5.1	Evropská patentová úmluva	228
14.5.2	Společný patent EU	229
14.5.3	Dodatková ochranná osvědčení	229
14.5.4	Nová legislativa EU – průmyslové vzory a biotechnologické vynálezy	229
14.5.5	Průmyslové vzory	230
14.5.6	Užitné vzory	230
14.5.7	Ochranné známky	230
	Seznam zkratk	232
	Seznam literatury	234
	Rejstřík	237